

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 2. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 rvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 rvd. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, esmrtice, zahvale, poslanice, oglasi donatornih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelak uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačuje se v stožljive v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez doplačila naročnina, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 2-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rekapitoli se ne vračajo. Naročnina, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik honorarni lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga s omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-hranilni račun št. 641-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski ministerski predsednik na Dunaju.

DUNAJ 19. Ogrski ministerski predsednik grof Khuen-Hedervary je imel danes predpoludne v ogrskem ministerstvu dolg pogovor s svojima ogrskima kolegoma, hrvatskim ministrom Hazajem in finančnim ministrom dr. Lukacsem. Ministerski predsednik se je podal potem v avstrijsko ministersko predsedstvo. Cesar vsprejme ob 2. uri ogrskega ministerskega predsednika v privatni avdienci, na kateri bo grof Khuen-Hedervary poročal o vršivših se posvetovanjih.

DUNAJ 19. Ministerski predsednik grof Khuen-Hedervary je bil ob 2. uri popoldne pri cesarju v privatni avdienci, ki je trajala tri četrt ure. Ogrski ministerski predsednik ostane tudi jutri na Dunaju.

Srbski listi proti potovanju kralja Petra v Avstro-Ogrsko.

BELIGRAD 19. Nekateri listi pišejo zelo ojstro proti nameravanemu potovanju kralja Petra v Avstro-Ogrsko. „Politika“ piše n. pr.: Izvemši nekaterih cinikov in domišljavih politikov, ne gleda nihče v Srbiji z veseljem obiska kralja Petra na Dunaju ali v Budimpešti. Vsi znajo in razumejo, da po aneksiji Bosne in Hercegovine kralj Petar ne bi več smel obiskati cesarja Fran Josipa. Za to niti ni treba dokazov, ker leži vse to na dlani. Vsak Srb razume, da je z aneksijo Bosne in Hercegovine bila enkrat za vselej vzeta možnost prijateljstva med Srbijo in Avstrijo, ki hoče udušiti Srbijo in celokupno srbstvo?

„Štampa“ pravi, da obisk kralja Petra na avstro-ogrskem dvoru znači polom srbskega radikalizma.

„Beogradske novine“ pravijo, da je obisk velika nevarnost za dinastijo Karagorjevičev.

„Mali žurnal“ pravi, da ima obisk kralja Petra namen, pripraviti Srbijo za priklapljenje k obsovržežni trozvezi.

Poneverjenja v francoskem ministerstvu za unanje stvari.

PARIZ 19. Arhitekt v ministerstvu za unanje stvari Chedanne je bil sinoči zaslišan od preiskovalnega sodnika in aretiran, ker leti nanj sum, da se je udeležil afeze Hammonove.

PARIZ 19. Sinoči so kakor sokrivca blagajniškega ravnatelja Hammona aretirali arhitekta Chedanne. Isti je oficir častne legije, bogat mož in eden najuglednejih umetnikov svoje stroke. Zdi se, da so Chadanna aretirali poglavito vsled tožbe slikarja de Wambeza, ki zatrjuje, da ga je Chedanne oškodoval za 10.000 frankov. Kakor sumljiv razlog proti Chadannu navajajo dejstvo, da je meseca decembra m. l. posodil Hammonu 200.000 frankov, da bi pokrili primanjkljaj njegove blagajne. Chadanne prigovarja raznim obdolžitvam.

Turška zbornica.

CARIGRAD 19. Pri posvetovanju o proračunu ministerstva zunanjih zadev je minister zunanjih zadev Rifaat paša povdarjal, da je porta z vsemi velesilami v prijateljskem razmerju. Porta želi tudi odkritosrčno razmerje s sosednjimi državami, kar je odvisno od njih mišljenja. Porta zasleduje politiko miru, ki obstoji tudi v tem, da se spoštuje

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomič. Poslov. Štefan Klavs.

„Ne, to se ne zgodi nikdar,“ je odgovorila Jelena ter zarudela v obrazu. Bila je prepričana, da Kristof ve, zakaj je to rekla. „Imate prav!“ je rekel Domjanič odkrito. „Vi ste še mladi, lepi... pa še najdete svojo srečo na tem svetu.“

Jelena je bila vsa zmedena od teh besedi. Zakaj jej ni dalje govoril — je mislila pri sebi — zakaj jej ne pove, da naj poskuša srečo ž njim v zakonu? ... Nič ni mogla odgovoriti na njegove besede, čeprav je bilo njeno srce polno ljubezni. Kristof je dobro opazil njeno zmedenost.

Pričela sta se bližati Petkovič in Judita. „Pozdravite mater!“ je rekel Kristof, nevedoč nič pametnejšega v isti hip.

„Tega ne smem!“ je odgovorila Jelena hitro. „Ona ne sme izvedeti, da sem govorila z vami.“

pravice tretjih. Porta pričakuje enako politiko tudi napram Turčiji.

Glede Krete je minister rekel, da želi Turčija, da se očuva njene suverene pravice in ohrani vez med Turčijo in Kreto, ter je izrekel obžalovanje, da so bili brezuspešni opetovani koraki porte za definitivno rešenje tega vprašanja.

Glede Perzije hoče porta, da se ohrani neodvisnost Perzije. Minister je naznanil, da je porta povabila Perzijo, naj pošlje v Carigrad delegate za ureditev prepornega pasa. Tekom debate je Albanec Bassi zahteval pojasnila glede priključenja ruske žole v Palestini ruskemu ministerstvu zunanjih zadev.

Govornik je Srbiji odrekel pravico, da bi se umešavala v vprašanje adrijske železnice, ter zahteval izvedboreditve meje napram Crngori. Posl. Fezzor se je pritoževal proti poseganju Francije zaledje Tripolisa. Veliki vezir je izjavil glede vprašanja Krete, da zasleduje porta le spojinjevanje in izvršitev dogovorov med Srbijo in velesilami, da ima Kreta dobiti avtonomijo pod suvereniteto sultana in da se ima varovati pravice mohamedanov. Kreta mora iz varstva velesil biti zopet izročena porti. Vmeševanje Grške mora ponehati. Vendar tega vprašanja ni možno urediti nasilnim potom, temveč le sporazumno s štirimi zaščitnimi velesilami.

Bivše bolgarsko ministerstvo pod obtožbo.

SOFIJA 19. Vlada namerava staviti pod obtožbo celo bivšo Malinovo ministerstvo. Ministri so obdolženi, da so poverili dva milijona frankov državnega denara. Najbolj kompromitiran je bivši minister Tahov.

Avstrijski dijaki v Atenah.

ATENE 19. Jutrnji listi pišejo s toplimi simpatijami o vsprejemnem večeru, ki ga je sinoči priredilo vseučilišče na čast avstrijskim vseučiliščnim slušateljem. Govori ravnatelj in drugi nagovori, ki so želi živahno pohvalo, da so odmev tesnega prijateljstva, ki so je sklenili grški in avstrijski dijaki.

Francoski predsednik v Tunisu.

TUNIS 19. Po reviji čet je priredil predsednik Fallieres obed, na kateri je bil povabljen tudi konzularni zbor. Bej in predsednik Fallieres sta si napila. V napitnicah sta omenjala mirno delovanje Francije, vsled katerega je procvet Tunis. Bej obišče prihodnje leto Pariz.

Portugalski parnik ponesrečil.

LONDON 29. Lloydsu poročajo iz Kapstadta: Portugalski poštni parnik „Lusitania“, ki je iz Mozambiqua plul v Lizbono, je pri Bellows Bocku zadel na prod in ga bo težko rešiti. Na lice nesreče je odšla pomozna akcija.

KAPSTADT 19. Portugalski parnik „Lusitania“ je zadel na prod v gosti megli. Ena gospa je utonila. Pogrešajo tudi enega mladega mornarja. Rešilni čoln poštnega parnika se je prevrnil, ko so ga spustili v morje, pri tem sta utonila dva potnika. Ostale potnike so rešili.

LONDON 19. Admiraliteti je iz Simons-towna prišla brzjojavka ki pravi, da sta potnike in posadko portugalskega parnika „Lusitania“, skupno 800 oseb, prevzela deloma angleški križar „Forte“, deloma remorker „Scotsman“.

„Zakaj?“ se je delal on nevedčega in nekaj ga je zabodlo v srce. Gotovo mu je bilo žal, da se mora končati ta razgovor.

„Ker mama ve, da... jaz...“ je pričela jecati Jelena v največji zmedenosti, z negotovim pogledom in toliko da ni izdala svoje skrivnosti Kristofu... Ni jej bilo treba tega storiti, ker Kristof je sam pogodil, kaj je hotela Jelena povedati...

„Idimo, Jelena!“ je rekla sestra Judita v najsrajnjšem času, ko je bilo Jeleni že na jeziku, da mu pove, da ga ljubi... Sreča, da je prišla o pravem času, ker kmalu se je zavedla Jelena, da bi se morala sramovati svojega čina. Sam Bog jo je poslal! Kaj bi mislil o njej Kristof... mislil bi, da se mu ponuja.

Mladost norost!
Plemiča sta se poslovila od dam, zajahala čila konja ter oddirjala v mesto.

„Ti si govoril z Jeleno?“ je vprašal Petkovič med potjo.

„Da?“

„Kako ti kaj ugaja? Kaj ne, krasno dekle!“

„Res, krasna, tega nisem še preje opazil.“

„Torej, bodi pameten! Jelena je vstvarjena, da postane tvoja žena...“

Zmešnjave v Meksiki.

LONDON 18. Glasom dospelih poročil iz Washingtona je skoraj gotovo, da bodo morale posredovati Združene države. Predsednik Taft je dal brzojaviti meksikanski vladi, da mora brezpogojno skrbeti za to, da se ne bo več kršilo meje, sicer bi se moralo umešavati ameriško vojaštvo. Ameriški častniki imajo strogo povelje, da ne smejo pod nekakimi okolščinami prestopati meje.

WASHINGTON 19. Meksikanska vlada je zagotovila predsednika Tafta, da se dogodki v Agua Prieti več ne ponove. Ob meji se bo v bodoče zasledovalo politiko stroge opreznosti.

Novi boji v Jemenu.

CARIGRAD 19. Glasom brzjoavnega poročila vrhnega poveljnika v Jemenu so čete brez upora zavzele Umran, severno od Sane. Uporniki, ki so se nahajali v Telaštanu, so pobegnili. Več šejkov je prišlo v Sano, da se podvržejo. Šest bataljonov z baterijo maršira v Hadže. Nekateri uplivni šejki v okolici Hadže so se že podvrgli. Govori se, da je Iman Jahia ostavil Hamran. Pri Nafsirju in Medhutu se vršijo boji.

Dragulji bivšega sultana Abdul Hamida.

CARIGRAD 18. Sultan je potrdil sklep zbornice, da se prodajo dragulji bivšega sultana Abdul Hamida, ki so shranjeni v otomanski banki. Denar se izroči turškemu naprednemu društvu.

RIM 19. Papeža je lahko napadla puška, zato ne bo imel jutri v privatni kapeli maše, kateri je imelo prisostvovati več oseb. Današnje splošne audijence pa so se vršile.

SOFIJA 19. 350 dijakov tukajšnjega vseučilišča je danes predpoludne povodom velikonočnih praznikov napravilo izlet v Atene.

BUKAREŠT 19. Aleksander Floresco je imenovan odposlancem v Atenah.

KOVASZNA 19. (Ogr. biro.) Skladišče lesa grofovsko Mikeševce trgovske družbe z lesom je pogorelo. Ogenj, ki so ga opazili sinoči ob 6. uri, so zamogli omejiti še le danes ob 6. uri zjutraj. Škode je mil. K.

PERM 19. V vasi Petropavlovsk je plaz snega razdejal vaško cerkev. Tri osebe so bile ubite, tri druge pa težko ranjene.

KODANJ 19. Kralj, kraljica ter princesinji Thyra in Dagmar in princ Gustav so s spremstvom danes predpoludne odpotovali na Riviero.

MADRID 19. Ministerski svet je sklenil, da se zbornica sestane zopet dne 18. maja.

Ljubljana pred občinskimi volitvami.

Trst, 19. aprila.

Še par dni nas ločuje od občinskih volitev v Ljubljani. Prihodnja nedelja ima slednjič napraviti konec ex-lex-stanju, ki je nastopilo v Ljubljani po razpustitvi občinskega sveta. Celih osem mesecev je vladal na magistratu vladni komisar, skoraj tritret let je bila Ljubljana brez legitimnega zastopstva, brez župana in občinskega sveta. Dolgo se je vlada obotavljala z razpisom novih volitev. To je storila šele, ko je bil potrjen novi občinski volilni red, ki ga je sklenil deželni zbor kranjski po intencijah večine, ki pripada k S. L. S. Nič ni pomagal odpor narodno-naprednih poslancev. Večina dež. zbora je izdelala volilni red, ki odpira vrata v občinski svet tudi njenim

„Bomo videli!“ je odgovoril Kristof. „Danes se je nekaj zgodilo z menoj, kar dobro čutim... Videli bomo!“

XV.

Slava v sv. Ksaveriju je minula. Nekaj dni potem je vsakdo govoril samo o tem. Oni, ki niso bili v cerkvi, kadar je bil posvečen novi oltar, so šli naslednje dni v cerkev gledat, da se nagledajo sv. Margarite z obrazom plemenite Magdičeve vdove, pred katero je klečalo pobožno ljudstvo in molilo k Bogu. Tudi Gita je šla večkrat po svečanosti v cerkev pomolit k Bogu pri novem oltarju ali pred sliko svoje patrone.

Po tem je postala Gita še darežljivejša napram jezuitom. Komaj je čakala na priliko, da je mogla storiti kaj v slavo božjo.

Videč to, koliko dobroto izkazuje Gita jezuitom, so tudi drugi redovniki potrkali na njena vrata. Prvi so to storili očetje pavlini iz Remeta ter odnesli bogat dar za svojo cerkev; za njimi so prišli kapucini, frančiškani in cistercijanci, in noben ni odšel praznih rok iz Gite hiše. A še ni bilo tega dovolj; Gita je pričela dajati miloščino sirotam, posebno ob nedeljah in praznikih. Tedaj je za njo hodil efeb in nosil v vrečici srebrnega droblja, ki ga je delila ljudstvu,

pristašem, ki pa zagotavlja zastopstvo v občinskem svetu tudi ljubljanskim Nemcem. Naša vlada je vse prej, nego prijateljica proporne volilne pravice. Da, celo načelna nasprotnica jej je. Samo eno mesto je v Avstriji, kjer je uveden ta sistem, namreč Linc. A tudi tu je volilna pravica proporcna samo v tretjem razredu. Ljubljana bi bila torej edino avtonomno mesto v Avstriji s proporcničnim volilnim sistemom. Zato je tudi potrditev novega od kranjskega deželnega zbora sklenjenega volilnega reda pomenila splošno senzacijo. Saj je znano, kako je vlada nasprotna n. pr. uvedanju proporcne volilne pravice v tržaški občinski zastop. Ko se je šlo v Trstu za občinsko volilno reformo, je vlada tedaj odločno izjavila, da je principielno nasprotna proporcničnemu sistemu in da bi volilnega reda na tej podlagi nikdar ne predložila v potrjenje, če bi bil tudi enoglasno vsprejet. A kar velja za Trst ni veljalo za Ljubljano. V nedeljo se bodo tam vršile prvič volitve na podlagi proporcne sistema. S tem pridejo v občinski svet stranke, ki doslej niso bile zastopane. Narodno-napredna, klerikalna, socialno-demokratska in nemška so si v laseh in vsaka od teh tudi prode z gotovim številom mandatov. Gre tu seveda v prvi vrsti za narodno-napredno stranko, ki je v Ljubljani najmočnejša in ki je imela do sedaj občino izključno v svojih rokah. Gotovo je, da to odslej ne bo več tako in da pride v občinski svet močna opozicija. Klerikalci so v Ljubljani razvili velikansko volilno agitacijo. Prirejajo dan za dnevom shode, na katerih nastopata njihova voditelja dr. Šusteršič in dr. Krek. S. L. S., ki ima v oblasti že vsa Kranjsko, naperja vse svoje moči, da bi si osvojila tudi Ljubljano. Vender se zdi, da se jej to vzlic veliki agitaciji vsaj za sedaj še ne posreči, ker pritisk od narodno-napredne strani ni nič manjši. Vprašanje je, da-li ostane narodno-napredna stranka tudi v bodoče vladajoča stranka. Zato je treba, da si pribori absolutno večino. Novi občinski svet bo štel 45 članov, od katerih utegnejo dobiti — glasom računov, ki jih delajo v Ljubljani — klerikalci kakih 12, socialisti 1 ali 2, Nemci 4—5, a ostale naprednjaki, ki bi potencialnem razpolagali z okoli 25 mandati — in bi imeli vsekakor le majhno večino. Socialistov bi prišlo v občinski svet gotovo več, ako bi bil volilni red vsaj nekoliko demokratičnejši. V tretjem razredu — in le tu imajo socialni demokratje nekaj upanja — ne volijo samo oni, ki sploh ne plačujejo direktnih davkov, temveč tudi oni, ki volijo v prvem in drugem razredu. In v tem leži velika krljica, ki se je zgodila ljubljanskemu delavstvu, da imajo namreč volilci iz prvih dveh razredov pluralno volilno pravico na škodo volilcev tretjega razreda. Demokratično to ni; ker pomenja to, delavcu jemati z drugo roko, kar se mu je dalo s prvo. Sicer pa ni tu mesta, da bi natančneje razpravljali o ljubljanskem občinskem volilnem redu in njega pomanjkljivosti. Govoriti tudi nočemo danes o komplikacijah pri volitvi župana. Gotovo je, da bo župan voljen iz narodno-napredne stranke in sicer bo to bržkone dr. Tavčar. Mesto podžupana so naprednjaki baje že sklenili prepustiti klerikalcem. A ti se kapricirajo, kakor se čuje, za Kregarja, čemur se pa odločno protivijo naprednjaki, ki bi raje hoteli g. Detelo.

To so seveda za sedaj samo ugibanja in ni izključeno, da nam nedeljske volitve

da jo je glasno hvalilo in povzdigovalo njeno darežljivost do neba.

Patru Pereajču ni bila po volji ta Gita darežljivost, posebno napram drugim redovom; radi tega se je zelo jezil nad Gito ter jo nagovarjal, da naj ne postopa nepremišljeno.

„Ti ljudje,“ je govoril Giti, „zlorablajo samo vašo darežljivost. To so stari redovi, ki žive že od nekdaj v izobliju, ker vsega imajo dovolj. Gotovo so nevoščljivi našemu kolegiju na sreči, ki smo jo dobili po božji previdnosti od vas. Krivico nam delajo. Mi smo se še le nastanili v tej deželi, a posebno naš kolegij v Zagrebu je zelo reven. Trebali bi Gotalove hiše, kakor kosca kruha, da bi razširili kolegij, pa nimamo niti krajcarja. Ubogi naši udje morajo prebivati po celicah, da je žalost pogledati.“

„Zakaj mi niste tega že preje povedali, častiti oče!“ je rekla Gita.

„Nisem se drznil, milostiva gospa,“ je odgovoril pater, „ker sem se bal, da bi napako razumevali moje besede...“

„Jaz, ki tako spoštujem vaš red, kateremu sem tako hvaležna... Poslušajte me, častiti oče, hočem, da se kupi Gotalova hiša za vaš kolegij... seveda z mojim denarjem.“

(Pride še.)

prinesejo še presenečenja, kakršnih ni morda nihče pričakoval. To je gotovo, da pride v občinski svet proti eventualni napredni večini močna opozicija. In poštena opozicija je povsod potrebna. Zamogla bo koristiti tudi Ljubljani, ako ji bo res na srcu napredek naše prestolnice, ki je obenem centrum slovenskega naroda. Povzdigniti jo kulturno in gospodarsko, skrbeti za ohranitev njenega slovenskega značaja: to naj bi bil vrhni cilj bodočega občinskega sveta — večini in opoziciji. V smislu te želje želimo srečnih volitev v Ljubljani.

Mi in Italija.

I.

Revija „Österreichische Rundschau“ je prinesla v svojem zvezku od 15. aprila daljšo razpravo pod naslovom „Mi in Italija“. Že po tem naslovu more čitatelj pogoditi, da se tudi v tej razpravi nadaljuje tista znana mična igra med tistimi patrijoti na tej strani in v Italiji, ki bi razmerje med obema sosednjima državama raje urejevali z mečem, nego pa s peresom in — jezikom diplomatov — tisto prizadevanje namreč, s katerim ta sosed na onega sosedu, a oni sosed na tega sosedu vali krivdo, da ne more priti do res prijateljskega razmerja med našo monarhijo in italijanskim kraljevstvom. Ta očita onemu, oni pa temu — neiskrenost, zavratnost. In prav imajo menda... na obeh straneh. Obojni zatrjujejo, da nimajo sovražnih namenov proti sosedu in da bi najraje živel z njim v božjem miru za vse čase in obojni — oborožujejo, utrjujejo, prirejajo velike vojaške manevre, pomnožujejo garnizije ob mejah, kar vse priča, da so uverjeni ravno o nasprotnem, nego jim govori jezik — diplomatov.

Tudi v gori omenjeni razpravi dokazuje avktor, da mirovnim zatrdilom italijanskih oficijozov ni zaupati ter da je na italijanski strani vsa krivda, da se nesoglasja nočejo umakniti. Avktor navaja vrsto konkretnih znanih dejstev v podkrepljenje svojih obdolženj na italijansko adresno: dogodka v Inomostu radi italijanske fakultete leta 1904, kjer pa avktor — v priznanje bodi to konstatirano — obsoja nemške vandalizme; potem razne demonstracije v Italiji proti Avstriji, aspiracije Italije na Trst in južni Tirol, Oberdankov kult v Italiji, italijansko propagando v Albaniji potem šolstva, stremljenje Italije, da bi zagospodovala nad morjem Jadranskem itd.

Sosebno naglašava razprava v omenjeni dunajski reviji, da politika hiše savojske ni bila nikdar Avstriji prijazna in nje cilj da je marveč: *zrušenje avstrijskega gospodstva!* Nje srce da je vedno na strani tiste italijanske javnosti, ki propoveduje sovraštvo proti Avstriji.

Na podlagi teh dejstev dokazuje pisec, da je Avstrija siljena misliti na svojo obrambo in da so njene militarne odredbe minimum tega, kar je naša monarhija dolžna sebi in svoji varnosti za vse slučaje.

Mi se ne bi vmešavali v to mično igrice med patrijoti s te in one strani, ako ne bi bila vmes tudi naša koža. Kajti, čim bi se uresničilo, kar Battista Pellegrini zahteva v svoji knjigi „Verso la guerra“, smo mi primorski Slovani narodno nehali živeti in v naš grob bi padla veljava vsega našega naroda. Da smo primorski Slovani na jugu vzlic svoji maloštevilnosti vendar važen faktor za monarhijo, na tem se imamo zahvaliti naši zemljepisni legi, ki nam daja značaj predstraža na poziciji na meji in ob morju, ki daja monarhiji moč in veljavo vevlasti. Vprašanje naše ekzistence in bodočnosti vsega našega naroda je, da ostanemo taka predstraža. Tu se — pa naj se različni slovanski radikalci in politični idealisti upirajo proti temu, kolikor hočejo — vprašanje naše ekzistence pokriva s cilji njih, ki hočejo, da ne pride tu do teritorialnih sprememb italijanskemu kraljevstvu v prilog in da se ne uresniči, o čemer govori Battista Pellegrini v že omenjeni svoji knjigi: „...Ne kakor miloščino, marveč iz geografskih, etnografskih, zgodovinskih in militarnih vzrokov moramo (Italijani) brezpogojno dobiti Trentin, Trst in Istro v svojo posest, a vrhu tega si moramo tudi zagotoviti, da se Avstrija odreče svojim balkanskim aspiracijam. To in jedino to je predpogoj za mirno sporazumljenje z Avstrijo.“

In ker bi bilo naravnost neodpustno varanje samega sebe, ako bi mi zatiskali svoje oči pred dejstvom, da tako, kakor Pellegrini, misli in čuti vsa Italija, neoficijelna in oficijelna, je omenjena razprava v „Österreichische Rundschau“ najaktuelnejega interesa tudi za nas, in to tem bolj, ker se dotika tudi italijanskega vseučiliškega vprašanja in ker se je v polemiko spustil tudi naš „Piccolo“.

Volilno gibanje.

Volilno gibanje med Nemci.

Iz Gradca poročajo, da so nemški nacionalci na Štajerskem z ogromno večino sklenili, da se odbije kandidatura bivšega poslanca Malika. — „Grazer Volksblatt“ piše, da naučni minister grof Stürgkh ne bo več kandidiral. — Iz Trutnova pa javljajo,

da bodo nemški radikalci zopet kandidirali svojega dosedanjega poslanca Wolfa.

Roblek zopet kandidira.

Shod volilcev, ki se je vršil na velikonočni ponedeljek v Žalcu, je ponudil kandidaturu dosedanjem poslancu Robleku, ki je kandidaturu vsprejel.

Ustaja v Albaniji.

Iz Podgorice javljajo: Pri Dolihu je prišlo do hudega boja med ustaši in nekim turškim oddelkom. Turki so bili pognani v beg in ustaši so uplenili 300 pušek. Tudi pri Hubniku so bili Turki v nekem boju tepeni. Pri Hatogeri so ustaši ujeli oddelek orožnikov. Albanci so jim odvzeli orožje in baje zagrešili nad njimi grozodejstva. Sto Albancev, ki so jih preganjale turške čete, je pobegnilo preko črnogorske meje. Iz Cetinja pa javljajo: Turški vrhovni zapovednik Torgut Šefket paša je izdelal operacijski načrt, na podlagi katerega misli v kratkem popolnoma obkoliti ustaše. — Nameruje da v treh kolonah približati se črnogorski meji.

Italijanski dobrovoljci za Albanijo.

V Livorno obstoji neki centralni odbor, ki nabira dobrovoljce za Albanijo. V kratkem pojde v Albanijo ekspedicija, kateri bo zapovedoval znani operetni general Ricciotti Garibaldi. No, ubogi Albanci, če bo njihova svoboda odvisna od Ricciottovih junakov!

Poziv Torgut paše ustašem.

CARIGRAD 19. Ministerski svet je sklenil, da mora Torgut Šefket paša pozvati Malisore, ki so pobegli v Črnogoro, da se morajo v treh dneh vrniti v domovino, sicer bodo strogo kaznovani.

Tekom tega tedna dobi Torgut paša še šest bataljonov.

Krščansko-socialni list zahteva posredovanje Avstrije.

DUNAJ 19. „Reichspost“ piše v današnji številki, da izvršuje Avstrija že dve stoletji protektorat nad albanskimi katoliki. Seveda turška vlada tega protektorata ni nikdar gledala s prijaznim očesom in tudi ni rada videla, da so katoliški albanski dostojanstveniki hodili na avstrijski dvor. — Vendar so Albanci pošiljali v Avstrijo dostikrat cele deputacije; tako se je zgodilo pred par leti, da je taka deputacija prišla v Dubrovnik se poklonit prestolonasledniku nadvojvodi Fran Ferdinandu, ki se je nahajal tam na orožnih vajah. Sedaj pa — tako nadaljuje krščansko-socialni list — ko bi bila kavalirska dolžnost, se zavzeti za preganjen narod, se naša velesila ne zmeni za to. Po načinu, kakor bo Avstrija izvrševala dolžnosti, ki jih jej nalaga protektorat, bodo drugi balkanski krščanski narodi cenili resnost, kakor Avstrija tolmači svojo nalogo na bližnjem vstoku. — Članek zaključuje s pozivom na ministra zunanjih zadev, naj ne pozabi dolžnosti; ki jih ima monarhija napram katoliškim Albancem, ter bi Avstrija ako bi pozabila na te dolžnosti utegnila mnogo zgubiti na Balkanu.

List objavlja potem poročila svojih dopisnikov, glasom katerih se turške čete maščujejo za svoje neuspehe s tem, da zažigajo katoliške cerkve in župnišča.

Dnevne novice.

Novi ruski minister za unanje stvari. Iz Petrograda: V diplomatskih krogih so prepričani, da bo v kratkem na mesto Sasonova imenovan ministrom za unanje stvari sedanji poslanik v Carigradu Carikov. Sasonov mora namreč na svet zdravnikov za dlje časa na jug, da se oporavi od svoje bolezn.

Ločitev cerkve od države na Portugalskem. Rimski „Osservatore Romano“ dementuje vnovič na kategoričen način poročilo, ki je portugalski minister za unanje stvari potrdil nasproti poročevalcu londonskega „Timesa“, češ, da je sv. Stolica dala portugalskim škofom navodila glede vsprejetja zakona tičočega se ločitve cerkve od države.

Koncesija Rusinom. Iz Lvova poročajo, da bo na izpraznjeno mesto podpredsednika gališkega namestništva imenovan dvorni svetnik Prahopečaje, ki je Rusin. To imenovanje se smatra za koncesijo Rusinom.

Dunajski župan v postonjski jami. Na velikonočni ponedeljek se je pripeljal v avtomobilu iz Opatije dunajski župan dr. Neumayer v Postojno, kjer si je ogledal postonjsko jamo. Spremljal ga je profesor Hess s soprogo. Popoldne se je župan odpeljal proti Dunaju.

Domache vesti.

„Piccolo“ v boju za — slovenski jezik! Ne glejte nas debelo in ne mislite, da si dovoljujemo kako šalo. Vzemite le v roko včerajšnji „Piccolo“ štev. 10687 od 19. aprila 1911 po Kristovem rojstvu in najdete v peti koloni na drugi strani entrefilet, ki se hudeje na župni urad pri sv. Antonu novem, ki je izdal neki krstni list na hrvatskem jeziku. Ta izvadek iz krstne matice je zah-

tevala neka hrvatska občina v Istri v svrhu ljudskega štetja. Ta dokument vsebuje — tako pripovedujo laško glasilo z vsvo resnostjo in minucioznostjo — iz hektografiranega dela in iz spopolnila. Hektografirano hrvatsko bi „Piccolo“ še odpuščal, ali s hrvatsko v spopolnilu se začena grozni zločin proti — italijanstvu Trsta. In veličini zločina povsem primerno je, da laško glasilo postavlja na javni oder tudi zločinca, ki je potopil svoj podpis na izvadek. Ime mu je Antonio Ortolani. Pa je to tudi nekaj groznega, kar mora spraviti v mučno skrb vsako pošteno italijansko dušo, ako župni urad, v katerega delokrog spadajo tisoči slovenskega prebivalstva, na prošnjo hrvatske občine izdaja hrvatski dokument!... Človek res ne bi mogel verjeti, kako veliki znajo biti ljudje v — malih stvarih! — Ali vzlic vsej veličini zločina je prijatelj „Piccolo“ — nevenljiva čast mu — milostljiv nasproti rečenemu župnemu uradu in noče biti prestrožen sodnik, ampak veruje, da ni imela raba hrvatsčine v župnem uradu pri svetem Antonu novem značaja in namena demonstracije ter da gre le za čin kaznjive popustljivosti.

Ali morala, ki jo izvaja „Piccolo“ iz svojega groznega razkritja, postaja zanimiva za nas Slovence. Laško glasilo se je v svoji jezi neumno zaletelo z dežja hrvatsčine pod kap slovensčine. Da bi ubilo hrvatsčino, je napisalo načelno priznanje slovensčine!

Piše namreč: Ko bi bil oni formular stiliziran v slovensčini, bi se moglo še pripustiti in bi opravičevali brigo župnega urada pri sv. Antonu novem, da izvadek iz knjig napravlja v tistem jeziku, v katerem je bila napisana zahteva. Ali hrvatsčina, kolikor vemo mi, za kak župni urad tržaški ni med tistimi famoznimi deželnimi jeziki!

Hvala tisočera, dragi „Piccolo“, kajti proza tvoja, prevedena na slovenski jezik, se glasi z vsvo potrebno jasnostjo, da je slovensčina v Trstu deželni jezik! To priznanje jemljemo na znanje in si je hočemo posebno zabeležiti, zapomnijo naj si je pa tudi naši župni uradi. Po interpretaciji „Piccola“ samega je naš jezik deželni jezik, vsled česar je župnim uradom naravnost v dolžnost, da na zahtevo izdajajo slovenske dokumente.

Kdo bi bil pričakoval kaj takega, da bi „Piccolo“ kedaj nastopal kakor borilec za pravice slovenskega jezika?!

Vendar se počasi bližamo drug drugemu. Bilo je časov, ko se je „Piccolo“ boril za italijanstvo na Krasu tja do Postojne. Pozneje je jel priznavati slovenstvo Krasa. Potem se je s pripoznavanjem našega jezika pomaknil v našo okolico, a glejte: sedaj nas vidi celo v mestu tržaškem. Ako bo „Piccolo“ nadaljeval po tej poti pripoznavanja faktičnih narodnostnih in jezikovnih razmer, poneha ga tudi averzija proti hrvatsčini in postanemo si še kedaj dobri prijatelji.

Tožba erarja proti občini tržaški. Finančna prokuratura je svojedobno v imenu erarja uročila proti mestni občini tožbo na deželno sodišče radi plačila 34.401 K 26 st. kakor odškodnine za poneverjenja davkov od strani pobelega kontrolorja občinskega računskega oddelka Leopolda Millatovicha. Deželno sodišče je z razsodbo od 10. maja 1910. zavrnilo tožbo erarja in je tega poslednjega obsodilo v povračilo stroškov. Proti tej razsodbi je finančna prokuratura uročila utok na višje deželno sodišče, a to je z razsodbo od 15. oktobra 1910 potrdilo pravorek deželnega sodišča in je zavrnilo utok finančne prokurature. Na to je ta poslednja uročila revizijski utok na najvišje sodišče. Ali tudi tu je finančna prokuratura pogorela in mora nositi troške. V motivacijah je rečeno med drugim, da pravica do zahtevne odškodnine traja tri leta in ne trideset, kakor je trdila finančna prokuratura. Potem takem je stvar zastarela in je slavni erar to pot — prekasno ustal.

„Matica Slovenska“ ima še popolne garniture svojih publikacij za l. 1903, 1904, 1905, 1908 in 1909 ter jih daja sedaj po 3 krono. Dobiti je tudi še knjige za l. 1910. a 4 K. Za leto 1911. izide tudi „Letopis“. Prosimo p. n. gg. poverjenike, 1) da naj opozore svoje znance na znižano ceno starejših letnikov, 2) da naj nam blagovolijo pravočasno poslati članarino za l. 1911, ker bi sicer zopet nastale v „Letopisu“ neljube zmešnjave.

Mestni svet tržaški bo imel jutri v petek ob 7. zvečer sejo.

Pripravimo se na reklamacije! Izvrševanje volilne pravice je najsvetejša pravica državljana, a ona ni le pravica, temveč tudi dolžnost, toliko narodna, kolikor državljanova dolžnost. To, kar so bili nekdanji meči in puške, to je danes glasovnica. Glasovnica v roki naj odločuje o usodi naroda in države. V trenutku, ko se državljan poslužuje te svoje pravice, je on suveren, ker v onem trenutku ima tudi zadnji delavec pravico, da izreka: Tako hočem, da bo vladana država!

Slovinci! Glejte, da se poslužite te svoje pravice! Glejte, da te pravice ne izgubite! Izgubite pa jo, ako bodete izpuščeni iz imenika volilcev in ne boste reklamirali. Zatorej volilci! Pripravite se na reklamacije!

Pripravite spise, ki dokazujejo, da ste avstrijski državljani, da ste dopolnili dne 8. aprila t. l. 24. leto svojega življenja in da ste že leto dni v Trstu.

Volilni sestanki IV. volilnega okraja, ki se je vršil v gostilni „Economico“, bil je zares zanimiv začetek volilnega gibanja v onem delu našega mesta. Zbralo se je toliko ljudi: delavcev, železničarjev, finančnih stražarjev in uradnikov, da jih je prostrana dvorana bila nabito polna.

Sklicatelj, gosp. J. Šorn je v kratkih besedah odprl sestanek ob 8.30, uri ter je takoj podelil besedo g. J. Jedlowskemu, ki je temeljito poučil zborovalce o pomenu in važnosti reklamacijskega postopanja ter jih pozival, naj se takoj lotijo dela z navdušenjem in pridnostjo, ki ju zahteva resnost te volilne borbe. Zborovalec, g. Križmančič je tudi v lepih besedah rotil slovenske volilce IV. okraja, naj se 13. junija opoštejijo in naj z glasovnicami dokažejo, da takrat tudi IV. okraj ne bo zadnji v slov. manifestaciji Trsta.

Na to so mnogi zborovalci vpraševali za razna pojasnila, ki jih je dajal gosp. Jedlowski. Mnogi so bili mnenja, da se s takimi sestanki mora pridno nadaljevati ravno v IV. volilnem okraju, kjer je toliko našega ljudstva. Seveda se ugodi tudi tem zahtevam. Po tem vspelem zborovanju so zborovalci nabrali za stavbeni fond nove slov. šole v Trstu K 7.20.

Volilci IV. mestnega okraja imajo nocoj, ob 8. uri, volilni sestanek v gostilni „Alla città di New-York“ v ulici Gian Rinaldo Carli št. 10. Zavedni volilci! — ne zadostuje, da pridete vi sami; pripeljite seboj svoje tovariše, prijatelje in znance, posebno tiste, ki jih moramo še-le navdušiti za to veliko slovensko borbo na tržaškem ozemlju.

Izpraševalna komisija za slovensko stenografijo v Zagrebu. Rok za polaganje izpita iz slov. stenografije pred kr. izpraševalno komisijo za stenografijo v Zagrebu je koncem junija in začetkom oktobra vsakega leta. (Kdor hoče polagati izpit o kakem drugem roku, mora za to preko predsedništva kr. izpitnega poverjenišva prositi hr. zemaljsko vlado). — Prošnje za izpit je treba nasloviti na predsedništvo kr. izpitnega poverjenišva za učitelje stenografije in jih pošiljati kr. vladnemu poverjeniku g. prof. Jos. Siloviću v Zagrebu. Prošnji je treba priložiti izpričevalo o položnem izpitu zrelosti odnosno proforskem ali učiteljskem izpitu in pa opis življenja (curriculum vitae). — Izpitna taksa znaša 20 K ter jo je osebno izročiti predsedniku komisije pred izpitom.

Natančnejša pojasnila dajeta gg. prof. Stanko Miholič in Mijo Vamberger v Zagrebu.

Počitnice na srednjih šolah in deklinskih licejih ter učiteljskih bodo trajale zopet od 16. julija do 15. septembra.

Pagninijanske kandidature. Pagninijanci mislijo tudi postaviti samostojne kandidature. Za ožje volitve so že sklenili, da bodo podpirali kamoriste.

Državne uslužbenke in uradnike opozarjamo, da jim v eventuelne reklamacijske svrhe potrdilo uradnega predstojnika zadošča mesto krstnega lista, domovnice in policijskega potrdila o enoletnem bivanju v Trstu.

Mladina na delo! Nocoj, točno ob 8. uri, začne posvetovanje slovenske mladine o agitacijskem delu na volitvah za državni zbor. Upamo, da se naši narodni stvari postavijo na razpolaganje posebno slovenski visokošolci, ki so v Trstu, in gg. odvetniški kandidati. Sploh je poklican na delo vsakdo, ki je pripraven za to. Sestanek se bo vršil v biljardni dvorani „Slovanske čitalnice“ v „Nar. domu“.

Veliki koncert Margarite Slavjanske se bo vršil dne 25. t. m. v gledališki dvorani „Narodnega doma“. Program je poln prekrasnih pevskih točk. Tudi nastopijo igralci na balalajki.

Pred nami so izrezki iz raznih časopisov o koncertni turneji Margarite Slavjanske. V jutrnji številki prinesemo nekatere ocene.

Sklepni koncert tržaške podružnice „Glasbene Matice“ bo torej, kakor smo že javili, v soboto 29. aprila v gledališki dvorani „Nar. doma“.

V letošnji sezoni je že priredila naša podružnica „Glasbene Matice“ početkom zanimiv koncert z nastopom opernega pevca g. Betetto, ter je tedaj društveni pevski zbor stopil bolj v ozadje. Sedaj pa nastopita toliko moški, kakor mešani zbor z raznimi krasnimi slovenskimi skladbami. Skoro nobena teh ni bila še peta v Trstu. Ena med temi bo pa izvajana sploh prvič.

Solo-pevka, g.a. Costaperaria nastopi z raznimi solo-točkami s spremljevanjem orkestra in klavirja. V prihodnjih dneh objavi društvo vspeled tega koncerta in tedaj se bomo bavili podrobneje s posameznimi točkami.

Slednjič je tudi priznani vojaški orkester pod vodstvom kapelnika g. Teply-ja pripravil tudi nekaj veličastnih simfoničnih točk, ki bodo gotovo — kakor že ob drugih

ustopih — mogočno učinkovale na poslušalce.

Naša podružnica „Glasbene Matice“ mas je še vedno najprijetneje iznenadila s svojimi prireditvami. Ne dvomimo zato, da bo tudi ta koncert, ki sklene letošnjo sezono in ki obeta biti vsestransko zelo privlačen in zanimiv, privabil mnogoštevilno občinstvo. Zato opozarjamo že sedaj na soboto dne 29. t. m. naj vsakdo pravočasno razporedi s svojim časom, da se bo zamogel udeležiti tega zadnjega letošnjega koncerta. — Sedeži in lože bodo v predprodaji že v bodočih dneh.

Pripravite se! V nekoliko dnevih bodo razpoloženi imeniki volilcev. Vsakdo naj se pobriga za to, da se pravočasno prepriča, je-li vpisan v imeniku ali ne. Onemu, ki ni vpisan, a ne bo pravočasno reklamiral, ne bo pozneje nič pomagala vsa jeza.

S Kontovelja. Brez velike reklame je vprizorilo kontoveljsko pevsko društvo „Danica“ na velikonočni ponedeljek popoludne Stokovo trodejanko „Moč uniforme“. Predstava je pričela ob 5 in pol in je trajala kakih 2 uri. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička, kar priča, da zna občinstvo ceniti prireditve Kontoveljev.

Neprizorljivo dobro sta vspehi prvi 2 dejanji. Igra sama je bila korektno izvedena. Precizni kupleti se spremljevanjem orkestra pa so želi med občinstvom zasluženi aplavz. Tretje dejanje je šlo v začetku nekako prisiljeno in premrtvo. Proti koncu pa so se igralci ojačili tako, da so na željo občinstva konec ponovili.

Za ta častni vspeh se ima pevsko društvo „Danica“ najbolj zahvaliti požrtvovalnemu gospodu Štoki, ki je z vodstvom pri vajah poleg talentiranih igralcev največ pripomogel k neprizorljivemu vspehu vprizoritve. V največje zadovoljstvo občinstva sta izvedla svoji vlogi gospod Andrej Danev in g. ca M. Štokova. Nič manj pohvalno so igrali tudi: g. ca Malči, g. M. Štokčev, gosp. Ant. Škrk, gosp. Ilirski in oba gospoda A. Starc. Tudi drugi so zadovoljili se svojimi vlogami. Pevsko društvo „Danica“ je torej lahko ponosno na častni vspeh. Res, da imajo igralci še hibe, katere pa bi se dalo sčasoma odpraviti in to potom kake resne dramatične organizacije.

SLOVENC! — Zapomnite si: Izvrševanje volilne pravice je Vaša človeška, narodna in državljanska dolžnost!

Potres. Na c. kr. pomorskem observatoriju so potresni aparati zabeležili predsonoči daljni potres, katerega ognjišče je utegnulo biti oddaljeno 3800 km. Potres je začel ob 7. uri 21'44" in je končal okoli 9. ure zvečer. Največje gibanje tal — 0.12 mm v Trstu je bilo ob 7. uri 32'.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Olepševalno društvo za Prosek-Kontovelj“ s sedežem na Proseku.

Dražba na južnem kolodvoru. — V soboto dne 22. t. m. ob 10. uri predpoludne se bo vršila v skladišču za oddajanje blaga št. II. v 2. nadstropju javna dražba nedvignjenega blaga. Predmeti, ki se imajo prodajati, se prisodijo tistim, ki ponudijo največ, položijo takoj zdravnino in odpeljejo blago takoj. Seznam teh predmetov je priložen v vestibulu osebnega kolodvora. — Pod vzklicno ceno se blaga ne odda.

Tržaška mala kronika.

Aretiran dezertir. Včeraj zjutraj je bil vsled brzobjavnega povelja vojne mornarice v Puli aretiran 21-letni Rafael Rebek, mornar, iz Gradiške, ker je dezertiral od mornarice. Na policiji je izjavil, da ni imel namena zapustiti vojaškega stanu, marveč le prebiti velikonočne praznike v svoji rodbini. Izročili so ga tukajšnjemu mornariškemu poveljstvu.

Vkradena barka. Iz škedenjskega pristanišča je bila v noči dne 14. t. m. vkradena tam zasidrana barka v vrednosti 90 K, ki je nosila številko 36 in je bila last Frana Krebs, stanujočega pri Sv. M. Mag. spodnji št. 35.

Kazen za pijanost. Čevljar Marij Barolomei, stanujoč v ulici Molin a vento 21, si je predsonočnem privoščil marsikateri kvartinček. Pijan je zaspal na tlaku ulice Molin a vento. Neki uzmovič je porabil ugodno priliko, da ga je olajšal za srebrno uro in verižico in za mošnjček s 4 K vred in končno tudi za klobuk.

Skesan tat. Dne 16. t. m. je delavec v ladijedelnici Alojz Zanier pijan zaspal v hiši težaka Alojzija Rustia v ulici Rigutti št. 3. Prilika je bila vabljava in Rustia je vkradel svojemu gostu zlato uro z verižico. Vsled ovadbe je bil Rustia aretiran. Priznal je tatvino in se je kazal skesanega radi storjenega zla. Vkradene stvari je dobil lastnik nazaj.

Loterijske številke, izrebane dne 19. aprila 1911:

Brno 43 19 67 26 23

Inomost 37 53 13 26 9

Koledar in vreme. Danes: Marcellin šk. — Jutri: Anzelm šk.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 16.° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

— Vremenska napoved za Primorsko: Motno. Temperatura mila. Močni vetrovi od jugovzhoda.

Društvene vesti.

Tržaška sokolska župa.
Bratska sokolska društva!
V nedeljo 7. maja t. l. priredi bratska „Goriška sokolska župa“ svoj župni zlet v Rihemberku. Tega zleta se udeleži tudi „Tržaška sokolska župa“ in zato je dolžnost vseh v župi zastopanih društev, da delujejo pri svojih članih na to, da se jih čim največ udeleži v kroju te sokolske prireditve. Odhod iz Trsta je določen z državno železnico ob 1. uri popoldne in se vstopi lahko na postaji v Trstu, Rocolu, na Vrdeli in Opčinah.

Ob enem se opozarjajo vsa društva, da priredi „Tržaška sokolska župa“ svoj župni zlet na Vrdeli dne 2. julija t. l.

ODBOR

„Tržaške sokolske župe“.

Tržaško podporno in bralno društvo vabi vse gg. odbornike, izvoljene na njega rednem občnem zboru, da se udeležijo prve redne seje v petek, dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih v ulici Stadion št. 19.

„Klub dramatičnih diletantov na Proseku“ javlja slavnemu občinstvu, da je radi smrti bivšega blagajnika g. Evgena Ravbarja odnesel svojo predstavo „Zimsko solnce“, ki se je imela vršiti dne 23. na 30. t. m.

Nar. del. organizacija.

Izobraževalni odsek N. D. O. priredi danes predavanje, in sicer o zelo zanimivem predmetu: „Delo in kapital“. — Predava g. Andrej Munih, časnikar. Predavanje se vrši v dvorani N. D. O., ulica Lavatoio št. 1, I. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 10 stotink.

Ker je to predavanje za Vas delavce naravnost velikega pomena, udeležite se ga v obilnem številu!

Konsumna zadruga članov N. D. O. sklicuje v četrtek 20. t. m. ob 8. uri zvečer v „Gospodarskem društvu“ v Škednju sestanek vseh zadržnikov. Ker je stvar važna se prosi velike udeležbe. Odbor.

Slavnost prvega majnika. Letos bo slavila N. D. O. slavnost dan 1. majnika na sledeči način:

a) Ob 9. uri zjutraj manifestacijski shod v Škednju v prostorih „Gospodarskega društva“;

b) Ob 10. uri dopoludne manifestacijski shod v gledališki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu;

c) Ljudska veselica. Delavci pripravite se na proslavo 1. majnika!

V petek, dne 21. t. m. sklicuje NDO društven sestanek voznikov v prostorih N. D. O. — Začetek točno ob 7. uri in pol zvečer.

Godbeni odsek N. D. N. Tovariši izvršujoči člani odseka so povabljeni, naj se udeležijo današnje godbene vaje v polnem številu, posebno ozirom na to, da je današnja vaja zadnja v dosedanjih prostorih in ker se imamo po vaji o marsičem pogovoriti.

Prihodnja vaja bo v soboto dne 22. t. m. ob navadni uri in sicer v prostorni in krasni dvorani gostilničarja g. Viktorja Kosiča v ulici Sv. Marka št. 21.

Naše gledališče.

To nedeljo imamo še eno benefično predstavo za pevski zbor „Dramatičnega društva v Trstu“, ker je prva njihova benefična izpadla manj povoljno. Pevski zbor našega gledališča zasluži našega največjega priznanja in neomejene zahvale, ker vemo, da je prevrtil naš zbor sodeloval ves čas brez plačno. Z najštevilnejšim obiskom to nedeljo jim moramo dokazati, da si jih hočemo obraniti tudi za drugo gledališko sezono.

Pri tej priliki pa tudi ne smemo pozabiti marljivega in vstrejnega kapelnika g. Poliča, ki je posvetil našemu gledališču ves svoj prosti čas, da je tako uspešno vodil naš gledališki pevski zbor, kateremu je bil najzornejši učitelj, godbi pa spreten in čuten mojster. Zato ta benefična predstava ni samo v korist sodelujočih členov pevcev temveč tudi zaslužen časten večer gosp. kapelnika.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom britke smrti naše ljubljene in nepozabne soproge, oziroma matere

Marije Sancin

kakor tudi za podarjene vence, za tolažilne obiske in obilno spremstvo k večnemu počitku, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejo zahvalo.

Zalujoči ostali.

Odlikov. tovarna sodovke in šampanjsko šumečih pokalic
s slato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Rimu l. 1910.

Viljem Hribar
na Opčinah 191

naznanja cenj. odjemalcem da ima glavno zalogo za bodočo sezono cevi (cilindrov) ogljenčeve kisline za pivo.
Priporoča se tudi za odjem pokalic in sodovke.
Za točno postrežbo se jamči.

Damo Uam
Vaš denar nazaj
ako nebi pri poskusu
nove
voljne jedilne masti
Ceres
bill naravnost očarani.

Krojačnica za cviliste in vojake .:
Franjo Polanec
v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6. II. n.
Priporoča se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsakovrstna dela. Blage prve vrste, delo solidno, cene zmerne.

Velika pekarna in sladničarna
Trst, ulica Istria št. 8 opravljena po najmodernejšem sistemu. — Prodajam sveže kruh 3 krat na dan, ter razne sladčice biškote in likerje.
Za obilen obisk se priporočam
Josip Fabjan.

Simić & Co. - Trst
ul. S. Anastasio 8-10
OBAVLJA
Agenturske in komisij. posle
Bavi se s prodajo kolonijalnega blaga in nakupom dež. pridelkov.

Kron 6200!
AUTOMOBILI FORD 1911
Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz odinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. GENERALNI ZASTOPNIK
ANTON SKERL . TRST
Piazza Goldoni 10-11, Tel. 1734
Velika centralna garaga, ulica del Baohi 16, vogal ulice Sosebete TELEFON 2247. STÖCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).
Automobili na posodo po smeral oeml.
Varstvo in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij
:: Paolo Gastwirth ::
TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)
Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerne.
Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kafilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPEOIJALITETA: Železno in medeno pohištvo
Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** Na obroke!
TRST — ulica dell' Olmo št. 1, II. nadstropje — Trst
Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje. 107
UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Odlikovana krojačnica
Avgust Stular
TRST - Via delle Poste št. 12, I. nad. - TRST
izvršuje pomladanske in
letne obleke
Cene zmerne. — Delo solidno.

R. Gasperini, Trst
Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10
Prevozno podjetje
o. kr. avstrijskih drž. tovarne 2051
Sprejme razcarinjane kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.
POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE,
Zastopstvo trdke „CEMENT“
Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spiljetu.
PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Komur je torej kaj na tem, da si obravimo nove svoje moči, jim moramo v nedeljo to tudi dejansko dokazati z najštevilnejšim obiskom.

Vstopnice prodaja vratarica „Narod. doma“.

Danes v četrtki vaja za mešani zbor „Dramatičnega društva“.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. Danes se bo vršil drugi simfonični koncert orkestra Verdijevega gledališča pod vodstvom Mo. Ferrari-ja ob jako znanih cenah. Vspored vsebuje kompozicije Riharda Wagner-ja, Debussy-ja, Sibelius-a, Borodin-a, Frank-a. Začetek ob 8. in četrt zvečer.

FENICE. Danes se ponovi opereta „Jenski manevri“.

POLITEAMA ROSSETTI. — Danes ob 8-15 uri zvečer „Ugrabljen Sabinka“, komedija v štirih dejanjih. Spisala Schönthan in Moser.

EDEN. Varijetetna predstava z novim, zanimivim vspehom.

DAROV.

— Političnemu društvu „Edinost“ daruje g. Anton Kalister obresti deleža društva „Narodni Dom“ v znesku 6 K. Hvala! Denar hrani uprava.

— Klub dramatičnih diletantov na Proseku daruje dijaškemu podpornemu društvu v Trstu K 10.— v blag spomin svojega nepozabnega člana g. Evgena Ravbarja. — Denar hrani uprava.

— Za svetoivansko CM podružnico nabrali pri Škabarju K 2-55.

Vesti iz Goriške.

x Goriški Sokol priredi v nedeljo dne 7. maja t. l. zlet v Rihenberg. Slavnost se vrši na trati gosp. Antona Pečenka.

x Krompirja za sajenje je bilo na trgu letos 2100 kvintalov. Cena je bila od 12 do 16 K za kvintal.

x Tombola v dol. Vrtojbi je vspela prav dobro; za srečke se je izkupilo 800 kron. — Vsi dobitki so ostali v domači občini.

Novi društvi. — C. k. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev „Slovensko pevsko društvo Rombon“ s sedežem v Bovcu in „Pevsko in bralno društvo Bodočnost s sedežem v Volčjem Gradu (pol. okr. Sežana“.

Čebelarstva podružnica za srednje Vipavsko ima v nedeljo dne 23. t. m. ob 3. uri pop. čebelarski shod v Kamnjah na Goriškem.

Vesti iz Istre.

Homatije v Kanfanaru. Iz Kanfanara: „Polaer Tagblatt“ od dne 7. t. m. piše pod naslovom „Politisches aus Canfanaro“:

„Kakor smo že poročali na tem mestu, odredilo je c. k. namestništvo v Trstu, da morajo hrvatski občinski zastopniki v Kanfanaru, ki so svoječasno podali demisijo, zopet nastopiti svojo službo. Ta odredba še ni stopila v veljavo, ker bi se moral po nalogu neke druge odredbe, ki jo je pred kratkim izdalo isto namestništvo, razpustiti občinski zastop, in obstoji sedaj dvom, katera odredba je veljavna? Ker je župan v Kanfanaru zbolel, vlada občinski posili-tajnik Košara v občini kakor kak mali bog. Priča-kuje se, da bo odredba, v smislu in glasom katere odpoved hrvatskih občinskih zastopnikov ni bila vsprejeta na znanje, razveljavljena in da bo občinski zastop razpuščen ter imenovan začasni upravni odbor, v svrhu izvedenja novih občinskih volitev“.

Tako „Polaer Tagblatt“. Tu imamo torej dve odredbi, ki nasprotujeta ena drugi. V dokaz, kaka konfuznost vlada v tej stvari in kako so hrvatski občinski zastopniki v Kanfanaru zmešali glave gospodom pri dež. odboru in pri c. k. namestništvu, prijavljamo doslovno v prevodu, kar piše deželni odbor v „Vita Autonoma“ od marca t. l.: V odgovor na tozadevno vprašanje izjavlja c. k. namestništvo v Trstu, da se po mnenju deželnega odbora ima pozvati županstvo v Kanfanaru, da skliče občinski zastop v svrhu imenovanja reklamacijske komisije za občinske volitve (24. II. 1351.)“

To bi bila torej tretja odredba. Delajo se odredbe, a občina ostaja vedno brez občinskega zastopstva. Narod je nevoljen do skrajnosti. Košara pa se širokopirni ter gospodari neomejeno, smatrajoč se za župana. Da je to tako, nam pričajo tudi uradna potrdila, spisi itd., kjer se Košara podpisuje kakor župan, namreč: Il podestà: Cossara. Od koga je pooblaščen v to? Ne dela pa tako samo sedaj, ko je župan bolan, ampak delal je to tudi prej, ko je bil namreč župan že zdrav.

Kolikor smo mogli izvedeti od nekaterih bivših hrvatskih zastopnikov, bi bili ti zadovoljni zopet vstopiti v občinsko zastopstvo, ampak le pod pogojem, da jih župan s svojo manjšino ne bo več teroriziral in da jim deželna in državna vlada garantirata, da bo župan spoštoval zakone in uradoval nepristranski!

In manje menda res ni možno zahtevati.

Novo društvo. C. k. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev: „Hrvatsko kat. mladenačko društvo“ s sedežem v Beleju (otok Cres) in „Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Istro“ s sedežem v Sv. Barbari (pol. okr. Koper) in „Hrvatska Citonica v Labinju.“

Druge slovenske dežele

Požari. V ponedeljek so zažgali najbrže otroci gozd nad Lipnikom pri Spitalu (na Koroškem). Po zelo napornem delu se je posrečilo prihitelim ljudem pogasiti ogenj. — Pri kilometru 79. pri postaji Prevalje so zažgale iskre iz lokomotive tovornega vlaka št. 481 kos gozda. Le s težavo so omejili požar. — V Starinovi vasi blizu Sv. Križa na Murskem polju je na velikonočno nedeljo popoldne zgorelo deset hiš z gospodarskimi poslopji vred. Nesrečo je zakrivilo neprevidno streljanje. — Tudi v ptujski okolici je bilo te dni več požarov.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besede. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj Inzer. oddelku.

Soba v bližini pošte, pripravna za uradnike, je oddati. — Poizvedbe v uredništvu.

Išče se vratar za „Narodni dom“. Ponudbe sprejema upraviteljstvo tržaške posojilnice. 685

Odda se meblirana soba, tudi s hrano, kron 70 mesečno. Ulica Madonnina 38, II. nad. na desno. 685

Josip Trampuš Trst, ulica Industrija št. 3 (Sv. Jakob) priporoča svojo pekarijo. Večkrat na dan svež kruh. Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladčice in biškote. 1928

Albanija in Albanci. Spisal: Niko Ninič. Cena 20 vin. Albansko vprašanje je zopet na dnevnem redu in dežela v revoluciji. Kogar torej zanima ta čudna dežela, naj kupi omenjeno zanimivo brošurico, ki se dobi v vseh slov. knjigarnah. 717

Kolo (Courier) s prostim tekem se proda K 100. Ulica Commerciale 18, trgovina. 675

Kupim zemljišče 600 sežnjev veliko na suhem in solčnatem kraju v Ajdovščini ali Vipavi pri tekoči vodi. Ponudbe s ceno poslati: Herman Kollarsich, Caffè Corso, Trst. 679

Mlad trgovski pomočnik arabske narodnosti, dobre družine, ki govori razum materinega jezika nemško in romansko, išče mesto v mali kolonialni trgovini. Za prvi čas bi služil brezplačno. Ponudbe na „Edinost“ p. d. „Trgovski pomočnik“. 676

Odikovana babica Ana Badalič v Zg. Čjrboli št. 150, se priporoča. 673

Meblirana soba se odda takoj. Ulica Commerciale 32, polunadstropje. 684

Županstvo v Prvačini vabi svoje bivajoče najmanj 10 let v Trstu, ki želijo brezplačno doseči domovinsko pravico tržaško, da se oglasijo vsako popoldne od 6.—7. ure pri A. Laneve, kazenskem zagovorniku v Trstu, Scala al Belvedere št. 4, I. 380

Delavnica čevljev Domenico Centrone priporoča svojo delavnico čevljev, katera se nahaja v Trstu, ulica delta Guardia 27. Sprejema se naročila po eri in popravke. 441

Javni ples prirede Tomajski fantje naborniki dne 23. aprila na dvorišču gostilne gosp. Škerlja v Tomaju. 657

1-nadstropna hiša

■ nad ulico Rosetti, z vrtom pred in dvoriščem z vodnjakom zadej hiše in najkrajšim razgledom na vse mesto tja do Miramara na eno in do Pirana na drugo stran, kakor nalašč za one, ki nočejo biti oddaljeni od mesta, a vendar uživati mir dežele — je na prodaj ali pa se odda v najem. — Povprašati je v uredništvu.

TRVDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, Via S. Giovanni 16, I.

TELEFON 251 Rom. II.

(zraven restavracije „Cooperativa“ ex Haeker)

Prodaja na mesečne ali teden. obroke obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v I. nad.

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

Dobroznana manu- **T. Freiseiss** v TRSTU — ulica
fakturna: trgovina delle Poste št. 5

ima za pomladansko in letno sezono

na razpolago volneno blago, mešano in enobarvno vseh vrst, angleški zefir za moške srajce in in bluze. Navadni zefir od stot. 36 dalje. Velik izbor perkala, batista, satin v najnovejših risbar, panama v vseh barvah, gladek in s črtami, perilo na meter in izgotovljeno za moške in ženske vse vrste malji, nogavic, rokavic, modercev, pasov itd. po priznanih nizkih cenah.

MEHANIČNA DELAVNICA

F. Miheučič & F. Venutti

Trst - Via Tiziano Vecellio 4.

Popravlja in postavlja stroje in parne kotle, parne motorje, na plin, benzin in nafto. Industrijske instalacije vsake vrste: mlince, stiskalnice in čistilnice. Speeljalitet: žag za kamnje, stekalnice za grozdje; stroji za obdelovanje lesa. Izdelovanje o lik in uzoceev za testerine in biškote. — Zaloga novih in starih motorjev, brizganice, strojev za vzdrževanje zidar-kega materijala, mletje kave, drož in drugih tehničnih predmetov.

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila. Gostilna je otvorena vsako soboto in nedeljo do 1. ure popolunoci.

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Postrežba: točna.

CENE ZMERNE.

Vek. Petrovič

čevljarški mojster
Trst, ul. Barr. vecchia 40.
Zaloga izdelanih domačih čevljev.
Sprejemajo se naročila po meri.

Hočete se prepričati? obiščite velika skladišča Marije ud Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove
(vagal Torrente) | Alla città di Londra
Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kozaumi za otroke. Povračniki, močne jope kakor tudi raznih palatov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirkaki loden. Nepremočljivi plašč (pralni angleški) speeljaliteta: blago tu in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši mod. točno solidno in elegantno po nizkih cenah

Naročbe za OGLASE

treba naslovljati na Inzeratni oddelek »Edinosti« poštini predal

564

Splošno anonimno društvo za prevažanje

Via Ghega 3, Telefon 2487.

Škrabna in prevažanje pohištva Razpošil. in škrabna kovčkov

Telefon 1220.

Telefon 2572.

Čiščenje in škrabna preprog

Telefon 2573.

2015

Moderne železne ograje

284 za vile (dvorce), vrte, tovarne, dvorišča, prostore za temo, itd.

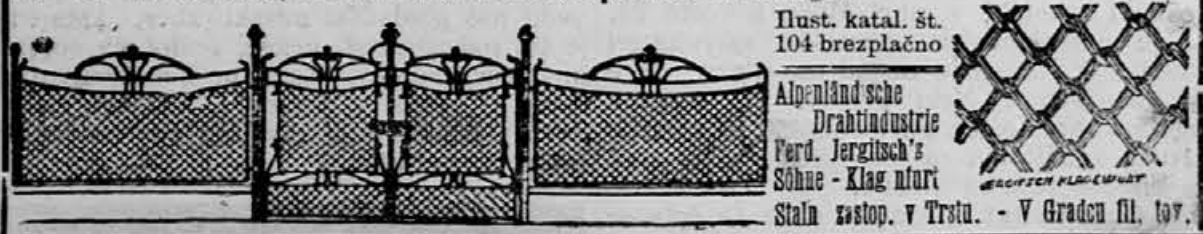
Ilust. katal. št. 104 brezplačno

Alpenländische Drahtindustrie

Verd. Jergitsch's

Söhne - Klag nfurt

Staln zastop. v Trstu. - V Gradcu fil. tov.

Na Opčinah!

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: krste, vence, voščene sveče itd. itd.

Ima zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja iz Trsta, Corso 49
Sprejema naročila pogrebov itd. itd.

JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.